

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 20 grudnia 2023 r.

Poz. 6730

UCHWAŁA NR 21/201/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W BIAŁYMSTOKU

z dnia 11 grudnia 2023 r.

Kolegium Izby w składzie:

Przewodniczący: Dariusz Renczyński
Członkowie: Beata Chmielewska
Paweł Gałko
Katarzyna Gawrońska
Agnieszka Gerasimiuk
Ewa Lotko
Małgorzata Rutkowska
Małgorzata Sokół-Kreczko
Marlena Stachurska-Janczyło
Marcin Tyniewicki
Maria Wasilewska

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.), **po rozpatrzeniu w postępowaniu nadzorczym uchwały Nr XXXIV/268/2023 Rady Gminy Rudka z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek opłaty od posiadania psów**

postanawia:

- 1) uznać, iż przedmiotowa uchwała w zakresie przytoczenia jej podstawy prawnej oraz postanowienia § 4 została podjęta z istotnym naruszeniem art. 1 i art. 18a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 70, ze zm.)**
- w związku z tym postanawia stwierdzić nieważność wyrażenia „art. 14 ust. 1 – 3” zawartego w podstawie prawnej uchwały oraz stwierdzić nieważność § 4 uchwały;
- 2) wskazać na nieistotne naruszenie prawa w związku z brakiem w uchwale postanowienia o wprowadzeniu opłaty od posiadania psów.**

UZASADNIENIE

W dniu 21 listopada 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku wpłynęła uchwała Nr XXXIV/268/2023 Rady Gminy Rudka z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek opłaty od posiadania psów. Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), tut. Izba Obrachunkowa wszczęła postępowanie nadzorcze dotyczące wskazanej uchwały, zawiadamiając Radę pismem z dnia 1 grudnia 2023 r. o terminie posiedzenia Kolegium RIO w Białymstoku wyznaczonym na dzień 11 grudnia 2023 r.

W piśmie wskazano na regulacje uchwały budzące wątpliwości w świetle postanowień ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 70, ze zm.).

Na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2023 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku stwierdziło, co następuje.

Badana uchwała w części została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Na mocy uchwały Rada Gminy określiła roczną stawkę opłaty od posiadania psów, jak również zasady ustalania i poboru oraz termin płatności tej opłaty. W podstawie prawnej uchwały przywołano jednak art. 14 ust. 1-3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 70), natomiast w § 4 uchwały Rada wprowadziła postanowienie, zgodnie z którym traci moc uchwała Nr II/10/2002 Rady Gminy Rudka z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od posiadania psów.

Przytoczone regulacje uchwały stanowią naruszenie przepisów art. 1 i art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, w brzmieniu ustalonym art. 1 pkt 1 i pkt 14 ustawy z dnia 7 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249 poz., 1828), a także zasad prawidłowej legislacji. Kolegium Izby podkreśla, że z dniem 1 stycznia 2008 r. uchylone zostały przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dotyczące podatku od posiadania psów (rozdział 4 – art. 13 i 14), a podatek ten został zastąpiony opłatą od posiadania psów o charakterze fakultatywnym (art. 1 pkt 7 i art. 18a ustawy). Zatem w podstawie prawnej badanej uchwały Rady Gminy Rudka przywołano nieobowiązujące postanowienia ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, nie przywołano natomiast art. 18a, który w obowiązującym stanie prawnym uprawnia radę gminy do wprowadzenia opłaty od posiadania psów. Podkreślenia wymaga również, że w związku ze zmianą przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i likwidacją podatku od posiadania psów, utraciły moc uchwały regulujące to świadczenie. Dlatego też postanowienie zawarte w § 4 uchwały, uchylające uchwałę z 2002 roku dotyczącą podatku od posiadania psów, jest bezprzedmiotowe. Rada gminy nie została upoważniona do uchylania regulacji, które z mocy prawa dawno utraciły moc obowiązującą. Pozostawienie kwestionowanych zapisów mogłoby sugerować adresatom uchwały (posiadaczom psów), że do chwili obecnej winni byli oni uiszczać wspomniany podatek.

W ocenie Kolegium Izby wskazane wyżej naruszenie prawa ma charakter istotny. Za istotne naruszenie prawa uznawane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały lub zarządzenia (np. wyrok NSA z 11.02.1998 r., II SA/Wr 1459/97, LEX nr 33805; wyrok WSA we Wrocławiu z 13.04.2012 r., IV SA/Wr 625/11, LEX nr 1273175). Jak wskazał WSA w Olsztynie w wyroku z 16.06.2016 r. (I SA/OI 243/16. LEX nr 2082717), „takim uchybieniem jest m.in. naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu lub podstawę prawną, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło (por. M. Stahl, Z. Kmieciak, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny. Samorząd terytorialny 2001, z. 1-2)”. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.), stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt prawny stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jego nieważności w całości albo w części.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że w uchwale nie zawarto postanowienia o wprowadzeniu opłaty od posiadania psów. Opłata od posiadania psów jest świadczeniem o charakterze fakultatywnym, które może być wprowadzone przez radę gminy na podstawie art. 18a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, nie musi być natomiast realizowane obligatoryjnie. Określenie w badanej uchwale stawek opłaty oraz innych jej elementów wskazuje, iż intencją Rady było wprowadzenie opłaty od posiadania psów. Z uwagi jednak na fakultatywny charakter opłaty zasadne jest zawarcie stosownego przepisu w treści uchwały, a zgodnie z zasadami prawidłowej legislacji wprowadzenie tego świadczenia nie powinno następować w sposób dorozumiany.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec, jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze (pkt I sentencji uchwały Kolegium) służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, którą można wnieść (za pośrednictwem RIO w Białymstoku, ul. Branickiego 13) w terminie 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

Przewodniczący Kolegium
Dariusz Renczyński